

PORKUNI KÜLA ARENGUKAVA

STRATEEGIA

2022 -2032

- 2022 -

SISUKORD

Sissejuhatus

1. Porkuni lühikirjeldus

2. Porkunikandi hetkeolukord

3. Strateegia

3.1. Visioon

3.2. Arendusvaldkonnad ja tegevused

Taristu

Olulised hooned

Tegutsemispaigad

Kogukonnakohad

Sündmused

4. Tegevuskava

SISSEJUHATUS

Juunist 2021 kuni veebruarini 2022 osalesid Porkuni esindajad Pandivere piirkonna viies töötoas "Meie külad - väärt paik 2030+" ja Pandivere arengukonverentsil 18.09.2021 PAIK koostööprojekti "Arukad külad" raames.

7. jaanuaril 2022 toimus Porkuni rahvamajas kohaliku ja piirkondliku arengu avalik arutelu.

Arutelul osalejad :

Elar Vulla

Ergo Eesmäe

Joosep Eesmäe

Tanel Pukk

Margus Vain

Tarmo Kesküll

Viljar Vikk

Holden Sepp

Heiki Hallik

Henri Räim

Ove Laur

Eigo Laur

Arengukava strateegiaosa dokumendi koostas Eigo Laur 07.01.2022

Porkuni rahvamajas toimunud avaliku arutelu protokoll

ja töötubadest saadud materjali alusel.

Nimetame Porkunit ja selle lähipiirkonda Porkunikandiks.

1. PORKUNI LÜHIKIRJELDUS

Porkuni on 8.9 km² küla Lääne-Viru maakonnas, Pandivere kõrgustikul, Tapa valla territooriumil. Küla paikneb ümber looduskauni 45 ha Porkuni järvistu ja Porkuni Karujärvest algab Valgejõgi. Külas elab 200 alalist elanikku.

Küla südame moodustavad kõrvuti asetsevad, 1479 a. valminud, Porkuni piiskopilinnusest säilinud väravatorn, milles tegutseb tänapäeval Tapa vallale kuuluv Paemuuseum ja renoveeritav Porkuni mõisa loss koos abihoonetega.

Porkuni-Neeruti oosistiku kaitseks on 1978 a. moodustatud 1151,1 ha suurune maastikukaitseala, mis kuulub ka NATURA 2000 võrgustikku. Porkunikandis tegutseb üle 10 erineva mastaabiga ettevõtte, neist suurim tööandja on erivajadustega lastele mõeldud Porkuni Kool.

2. PORKUNIKANDI HETKEOLUKORD

Porkunikandis on tekkinud tugev kogukond, kes soovib kodukoha arendamisega edasi minna. Kogukonda esindab 2017. a. asutatud MTÜ Kodukant Porkuni. Aastatega on tekkinud traditsioonilised üritused, milles kogukond osaleb ja mis liidavad kogukonda:

- Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine
- Porkuni järvede kaldapealse hooldus
- Vastlapäev
- kevadised järvekoristustalgud
- üraskipüüniste paigaldustalgud
- Jaanipäev
- Porkuni päev (5 a. intervalliga)
- Maailmakoristutalgud
- jõuluaja avamine
- vana aasta ärasaatmine

Porkunis kaua tühjalt seisnud olulised hoonestatud kinnistud on saanud uued teotahtelised omanikud. Porkunis ja Porkunikandis tegutsevad ettevõtted:

- Porkuni Tall , Salutem OÜ
- kohvik-paadilaenus KULLES , FIE Einar Valliste
- loomakasvatus, kinnisvaraarendus, MMS Invest OÜ
- lambakasvatus, Oruveski Talu OÜ
- käsitöö, Oruveski Loovusait OÜ
- Porkuni mõisa haldamine, Porkuni Mõis OÜ
- Retro baar
- Porkuni PIZZA, Thorsen Grupp OÜ
- Paekivitooted, Paeroos OÜ
- Paemuuseum, Tapa vald
- sepatööd, metallkonstruktsioonid, Ductus OÜ
- Porkuni Kool
- Borkholm Ehitus OÜ
- RMK Kullenga taimla
- Porkuni Jahimaja
- Linnulaulu külalistemaja
- Mesilinnu Talu
- JK Otsa Talu OÜ
-

Porkunil on liinibusiiühendus ümberkaudsete suuremate asulatega ja maakonnakeskusega. Tamsalu linna kaudu pääseb ka raudteetransporti kasutama. Kaubandus, aastaringne toitlustus ja majutusteenus Porkuni küla territooriumil puuduvad. Sportimiseks on kevad-sügisel võimalik kasutada Porkuni Kooli staadioni, aastaringselt on kasutuses kogukonna liikmete poolt hooldatav matkarada, mis talvisel ajal töötab ka suusarajana. Porkuni vaatamisväärsusteks on üle küla hajutatult asuvad mõisakompleksi hooned ja Paemuuseumina töötav Piiskopilinnuse väravatorn. Suvisel perioodil on Porkuni magnet kenad ja sopilised Porkuni järved, mis tegelikult ka talvisel ajal kalamehi kohale meelitavad.

3. ARENGUTEGURITE ANALÜÜSI LÜHIKOKKUVÕTE

Head arengueeldused on suurepärase loodus Porkuni järvedega eesotsas. Tuntud supluskoht hüppetorniga ja rannaala. Mõisa asukoht ja atraktiivsed hooned. Palju sportimisvõimalusi, matkaradu. Valgejõgi Piisupi ja Järvejõe küladega. Naaberküladega head suhted. Toimib tall. Tuntud on Paemuuseum.

Heade ja toimivate asjaolude loend on pikk. Kõik see loob hea elukeskkonna ja on eelduseks turismi edendamisele. Samas puudub majutus. Infrastruktuur, sealjuures järveäärsel alal, on puudulik, sh parkimisolud viletsad. Atraktsioone on vähevõitu. Külaline vajab oluliselt rohkem suunavat infot. Kogukonnale vaja olemise paiku ja valgust juurde. Rahvamaja vajab uut hingust.

Külas on tegus aktiiv, toimetanud üle nelja aasta. Ettevõtlus ja kogukondlik tegevus on üksteist toetanud ja innustanud. Tänapäevaks on olemas ka arvestatav ettevõtluskogemus.

Probleemide nägemine, vajaduste tunnetamine ja ideede olemasolu on saanud käesoleva strateegia näol tõsise sammu tulemuste poole. Seda tänu arusaamisele, et vajalik on tegevusi kavandada ja kaaluda, kujundada kokkuleppeid kõigi partneritega.

On olemas vajalik ambitsioon - Porkuni Tapa valla Šveitsiks!

4. STRATEEGIA

4.1. VISIOON

Porkuni ja Porkunikant on tulevikus koht, kus inimestel on mugav elada ja mis meelitab aastaringselt vaba aega veetma, puhkama ja sportima ka kaugemalt tulijaid.

Porkuni on avatud nii kohalikule elanikule kui külalisele. Siin on võimalused rajada endale kodu, turistidele aastaringselt avatud majutus ja toitlustusasutused, mitmekesised võimalused puhkamiseks ja sportimiseks.

Turistidel on aastaringne võimalus tutvuda vaatamisväärsustega ja osaleda kogukonna poolt korraldatavatel avalikel üritustel.

4.2. ARENDUSVALDKONNAD JA TEGEVUSED

Tegevused, millega me soovime jõuda soovitud tulemusteni:

Taristu

- uuendame Porkuni järve kaldal kulgeva tee valgustatud kergliiklusteeks-tervisespordirajaks
- korrastame olemasolevad teed ja parklad, rajame vajaduspõhiselt parkimisruumi juurde
- valgustame Kännuküla tee, rajame teega paralleelselt kruusakattega kergliiklustee ja ehitame uutele kinnistutele kommunikatsioonid

Olulised hooned

- avame mõisakompleksi hooned ja muud vaatamisväärsused parimal võimalikul viisil turistidele
- Porkuni mõisa endise viinavabriku taaskäivitamisel avame ukсед küllastajatele
- avame Porkuni mõisa endises meiereis majutusasutuse restorani ja kontserdipaigana
- avame endises Porkuni Algkooli hoones apartementhotelli

Tegutsemispaigad

- korrastame rannaala
- rajame piknikukohad
- rajame Porkuni Karujärvele veesusapargi
- rajame Külmallika laagriplatsile karavanipargi
- taastame rannaalaga piirneva pargi
- püstitame Külmallika laagriplatsile linnuvaatlustorni
- hoiame talvel avatud uisuplatsi ja suusarajad

Kogukonnakohad

- taastame ajaloolise Porkuni külakiige
- integreerime rahvamaja kogukondlikku tegevusse

Sündmused

- korraldame Porkuni ratsaspordipäeva
- korraldame kontserte ja laatasid

5. TEGEVUSKAVA

Tegevus, tulemus ja aeg	Mõõdik	Tegijad	Maksumus
<p>1. Kergliiklustee-terviserada</p> <p>Rekonstrueerida olemasolev tee aastaringsest kasutatavaks kergliiklusteeks-terviserajaks.</p> <p>Laieneb võimalus tegeleda tervisespordiga ja veeta vaba aega.</p> <p>2022-2023</p>	<p>Aasta lõikes kasutab terviserada 500 inimest kuus.</p>	<p>Tapa vald, MTÜ Kodukant Porkuni</p>	<p>180 000 EUR</p>
<p>2. Teed ja parklad</p> <p>Kruusakattega teed tolmuvabaks, parklaurumi juurde.</p> <p>Tolmuvaba ligipääs parklatele</p> <p>Suvitajatel-puhkajatel mugavam</p> <p>2022-2023</p>	<p>Suvisel perioodil puhkajate arv tõuseb 700 inimeseni päevas</p>	<p>Tapa vald</p>	<p>60 000 EUR</p>
<p>3. Kännuküla tee valgustus</p> <p>Külasisese tee valgustamine.</p> <p>Turvalisem liikumine jalakäijatele.</p> <p>2023 – 2024</p>	<p>Uute kodude rajamisel lisandub jalakäijaid saab turvalisem</p>	<p>Tapa vald</p>	<p>30 000 EUR</p>
<p>4. Mõisakompleks</p> <p>Eksponeerida mõisakompleksi hooneid turistidele huvi pakkvalt.</p> <p>Avardub võimalus Porkuni vaatamisväärsustega tutvumiseks.</p> <p>Rohkemad turismigrupid leiavad tee Porkunisse.</p> <p>2022-2024</p>	<p>Külastatavus aastas 2000 inimest</p>	<p>Porkuni mõis OÜ</p>	<p>5 milj EUR</p>
<p>5. Viinavabrik</p> <p>Viinavabriku kasutuselevõtt sihtotstarbeliselt.</p> <p>Alkoholi tootmise tutvustamine,</p>	<p>Külastatavus aastas 1000 inimest</p>	<p>Heiki Hallik</p>	

ekspositsioon ajaloolises hoones. 2024			
6. Meierei Korrastada meierei vana osa fassaad ja parkla. Taastub ajaloolise hoone eksterjäär. Igapäevaselt ilus vaadata, turistidele atraktiivne. Porkuni PIZZA saab korrastada parkla. 2022-2023		Thorsen Grupp OÜ	140 000 EUR
7. Apartementhotell Algkoolimaja kasutuselevõtt apartementhotellina. Ajaloolise hoone korrastamine. Tekkiv majutusvõimalus. 2024	Aastas 500 külastajat	MMS Invest OÜ	440 000 EUR
8. Suusarada ja uisuväljak Suusaraja ja uisuväljaku rajamine järvele. Tervisespordiga tegelemise võimaluste laiendamine. Porkuni ka talvisel ajal atraktiivsemaks. 2022 –		MTÜ Kodukant Porkuni, kogukondlased	500 EUR
9. Rannaala Rannaala korrastamine. Ujumiskoha ja hüppetorni vahelise kaldalõigu puhastamine pilliroost. Päevitusala korrastamine. Paremad tingimused puhkamiseks. 2022	Külastatavus suureneb. 700 inimest päevas.	Tapa vald	20 000 EUR
10. Porkuni Kaieallika külakiige taastamine Külakiige taastamine ajaloolisse	Aastas 1000 kasutajat	MTÜ Kodukant Porkuni	5000 EUR

<p>asupaika.</p> <p>Mitmekesistab puhkamise võimalusi.</p> <p>2023</p>			
<p>11. Rahvamaja</p> <p>Rahvamaja küttesüsteemi rekonstrueerimine.</p> <p>Rahvamaja kasutuselevõtt aastaringselt. Laiemad võimalused kogukonna tegevusteks. Uued tegevused rahvamajas.</p> <p>2022</p>		MTÜ Porkuni	20 000 EUR
<p>12. Ratsaspordipäev</p> <p>Porkuni ratsaspordipäev. Ratsaspordi propageerimine. Spordivõistlus.</p> <p>2022 –</p>	Külastajaid 500	Salutem OÜ	18 000 EUR
<p>13. Kontserdid – laadad</p> <p>Vabaõhukontserdite ja laadade korraldamine. Porkuni kui puhkekoha propageerimine.</p> <p>2022 -</p>	Ajavahemikul juuni – oktoober ürituste külastajaid 3000	Eigo Laur, Merje Poom, Margus Vain, MTÜ Kodukant Porkuni	20 000 EUR helitehnika, valgustus, telgid ja mööbel.